

med Udviklingen af Landværnet, have vi forsømt Noget paa Marinens Vegne. Vi ere ikke gaaede saaledes frem med vor Marine, at den i dette Dieblsk staaer i Egevegt med, hvad vi behøve; vort Materiel i vort Søforsvar er allerede kommet til at staae tilbage overfor de Forhold, under hvilke vi befinde os med Hensyn til vore Naboer. Nu troer jeg, at de Herrer ville være enige med mig om, at, hvad det her dreier sig om, er ikke Anlæget af en stor Plan, der medfører mange Udgifter aarlig, men en Udgift eengang for alle for at bringe Marinen paa et saadant Standpunkt, at den, naar det kommer til Stykket, med Bærdighed og Dygtighed, kan indtage den Plads, som den skal og bør indtage, naar den skal understøtte vort Forsvar tillands. Herom har der reist sig forskellige Meininger. Vor høit-agtede Ordfører mener, at vi maae holde os til det System, som han har kaldet Flaadeplanen; men jeg skal dog bemærke, at efter min Anskuelse have vi ikke nogen egentlig absolut Plan for vor Marine. Vi have ganske vist vedtaget Noget i Sammenhæng med Ordningen af vort Landforsvar; men vi have ikke lagt en saadan Plan for vor Marine, at vi kunne sige, at den var saaledes bindende, at vi ikke skulde kunne være os udover, hvad der den Gang blev vedtaget. Naar man nu erkjender, at det System, man dengang antog for rigtigt med Hensyn til Marinen, ikke længer er det heldigste ifølge de Fremskridt, Marinens Udvikling er undergaaet paa andre Steder, at det ikke fyldestgjør det, vi trænge til, saa troer jeg, at det er paatide at tage alvorligt fat, skjøndt det er saa seent, at det, vi allerede have forsømt, ikke let kan blive indhentet. Der er af vor ærede Ordfører til Støtte for hans Anskuelse blandt Andet blevet anført, at vi kunne nøies med smaa Skibe, med mindre Fartøier, og at f. Ex. Sverrig nøies med Tilbeiebringelsen af smaa Fartøier, mindre Monitører o. s. v.; men jeg maa tillade mig at bemærke, at Sverrig har sin Skjærgaard, og til den kunne slige Skibe være gode; men vi have slet ingen saadanne Fordele, vi have aabent Bandede og let tilgængelige Strande overalt, hvor der kan ske Landgang hvorjomhelst, og hvor vi ikke med

smaa Skibe kunne holde Fjenden borte, naar vi ikke kunne byde ham en Modvægt tilføes. Nu vil man maaskee svare: Ja, men det Samme er Tilfellet paa flere Steder i Sverrig; der kan ogsaa finde Landgang Sted af fjendtlige Tropper, uden at Skjærgaardsflaaden kan komme til at virke derimod; men Forholdet er der et ganske Andet. Hvorjomhelst der skeer Landgang i Sverrig, vil den svenske Hær kunne komme dertil ad Landveien for at bekæmpe den fjendtlige Hær, der maatte være kommen ind i Sverrig; men hvorledes stiller det sig hos os? Naar Sverrig var kommen paa et Punkt, som vi allerede ere — lad os engang gjøre det Tankeexperiment — hvis Jylland hørte til Sverrig, vilde saa Noget troe, at den svenske Skjærgaardsflotille var istand til at understøtte Jylland i en Kamp mod en Hær, der kom fra Continentet? Jeg troer, at den vel vilde vogte sig for at gaae ud i Rætegattet for at optage en ulige Kamp med store søgaaende Pantserflibe. Men dærom dreier det sig netop hos os. Det er sandelig ikke tilstrækkeligt, at man har Monitører, der kunne forsvare Kjøbenhavn og Indseilingen paa visse Steder, thi disse kunne kun under visse Omstændigheder og gunstige Forhold være til nogen Nytte, naar nemlig de selsomme Skibe ikke tillige skulle yde den fornødne Hjælp for at understøtte den Afdeling af vor Hær, som i Tilfælde af en Krig vilde befinde sig paa Halvøen, medens den anden Deel befinder sig paa Sjælland. Det er det, som for mig stadigt har staaet som det svage Punkt i vor hele Plan; men for at det ikke skal blive for svagt, er det ubetinget en Nødvendighed, at vort Søforsvar bliver stillet paa den Fod, at det, saalænge det blot er muligt, kan hævide vor frie Bevægelse fra Sjælland til de andre Landsdele. Hvad har hidtil i vore Krige været det, vi have støttet os til, og som har bragt os overordentlig Fordeel lige indtil i den sidste Krig, som vi have ført? Det er, at vi frit have kunnet bevæge os paa Havet og gjøre Landgang hvorjomhelst, og forurolige, hvor vi vilde; men hvorledes ville Forholdene stille sig her-efter? Det vil være os, der blive foruroligede hvorjomhelst og ere nødt til at holde Land-